

-2-
T I L A N N E K A T S A U S .
=====

Laatinut Etsivä Keskuspoliisi 18/9.1920. ajettaisiin

K o m m u n i s t i e n t o i m i n t a S u o m e s s a .
=====

Lento-onnettomuudet.

Kommunistien keskuudessa on jo pitemmän aikaa puhuttu, että suomalaiset lentäjät, jotka olivat lähteneet tuomaan lentokoneita Italiasta Suomeen, eivät koskaan saapuisi Suomeen asti. Kaikki - sanottiin- on valmistettu. Kommunistien (suomalais-ten?) puolelta oli asiat järjestetty siten, että lentäjät, lennettyään määrätyn matkan, tarkoituksella tehdyn konevian takia putoavat alas.- Vielä väitetään, että sanomalehdissä on ollut vääristettyjä kirjoituksia siitä, onko Italian hallitus lahjoittanut koneet suomalaisille vai onko Suomen hallitus ostanut ne. Kommunistisissa piireissä tiedetään varmuudella että Suomen hallitus on korkeasta hinnasta ostanut Italiasta nyt tuhoutuneet koneet.

" Ohrana "

Työväen sanomalehdissä olleitten "Ohranan" lakkauttamista koskevien uutisten johdosta heräsi kommunistisissa piireissä toivo päästä täysin voimin, häiriöittä ja esteittä, jatkamaan maanalaista työtä. Pettymys oli sitten suuri, kun porvarilehdet peruuttivat kaikki Etsivän Keskuspoliisin lakkauttamista koskevat huhut. Muutamat rohkeimmat kommunisteista ovat uhanneet kostoksi räjäyttää talon, jossa Etsivä Keskuspoliisi sijaitsee. Räjäyttämisen pitäisi tapahtua tämän kuukauden aikana.

"Työväen diktatuuri!"

Kommunistisissa piireissä puhutaan hyvin paljon syksyn tulevista tapahtumista. Eduskunnan kokoonnuttua on aikomus pakottaa työväenedustajat vastustamaan kaikkia porvaripuolueiden eh-

Laatunut Etsivä Keskukselliset 18/9.1930.

K o m m u n i s t i e n t o i m i n t a S u o m e s s a

Lento-onnettomuudet.

Kommunistien keskuudessa on jo pitkään aikaa puhuttu, että suomalaiset lentäjät, jotka olivat lähteneet tuomaan lentokoneita Italiasta Suomeen, eivät koskaan saapuisi Suomeen asti. Kaikki - sanottiin - on valmistettu. Kommunistien (suomalais-ten?) puolelta oli aistit järjestetty aiten, että lentäjät, lennettyään määrätyn matkan, tarkoituksella tehdyin koneiden takia putoavat alas. - Vielä väitetään, että aanomalehdissä on ollut väritettyjä kirjoituksia siitä, onko Italian hallitus lahjoittanut koneet suomalaisille vai onko Suomen hallitus ostanut ne. Kommunistiasiaa piirissä tiedetään varmuudella, että Suomen hallitus on korkeasta hinnasta ostanut Italiasta nyt tuhoutuneet koneet.

"Ohranan"

Työväen aanomalehdissä on leitetty "Ohranan" lakkauttamista koskevien uutisten johdosta heräsi kommunistiasiaa piirissä toivo päästä täysin voimin, häiriöitä ja esteitä, jatkamaan maanalaisista töistä. Pettymys oli sitten suuri, kun porvarilehdet perustivat kaikki Etsivän Keskuksellisiin lakkauttamista koskevat huhut. Muutama rohkeimmat kommunisteista ovat nahanneet koostoksi räjäyttää talon, jossa Etsivä Keskukselliset sijaitsee. Räjäyttämisen pitäisi tapahtua tämän kuukauden aikana.

"Työväen diktaattori"

Kommunistiasiaapiirissä puhutaan hyvin paljon syksyn tu-levista tapahtumista. Eduskunnan kokoonkutsunta on aikomus pakottaa työväenohjelmasta vastustamaan kaikkia porvaripuolueiden eh-

dotuksia ja koettaa tällä tavoin saada koko maa ahdinkotilaan, jotta kommunistit sitten käyttäisivät hyväkseen. Hallitus ajettaisiin "nurin" ja julistettaisiin työväen diktatuuri, jonka ylimmäiseksi johtajaksi tulisi maisteri Sulo Vuolijoki. Kaiken tämän pitäisi tapahtua ennen marraskuun 22 päivää. Osa porvareistakin suhtautuu väitettään - "suosiollisesti" tähän suunnitelmaan. Tätä väitettä perustellaan sillä, että muka virkamiehet (sähkölennätin-) käyvät esittämässä uusia palkankorotusanomuksiaan yksinomaan eduskunnan sosiaalidemokraattisille jäsenille.

Pietarin tapahtumat.

Helsingin kommunistipiireissä väitetään Pietarissa tapahtuneiden kommunistien murhien järjestäjinä olleen "Suomen valkokaartilaisten". Kustoa, kustoa huudetaan nyt, ja onpa jo tehty erikoinen luettelokin niistä henkilöistä, jotka ovat ensiksi raivattavat pois tieltä.

Helsingissä jaetaan nykyään, muun kommunistisen kirjallisuuden ohella, kirjasia, joissa annetaan neuvoja sotilaallisissa asioissa sekä ohjeita rajan yli Venäjälle pyrkiville. Kirjaset on tuotu tänne Kajaanista erään täällä asuvan leipuri Hietasalon välityksellä; niitä jaeskellaan pääasiallisesti Työväentalolla, mutta myöskin, valmiiksi paketteihin pantuina, kaduilla y.m. paikoissa luotettaville henkilöille.

Päästyään vapaaksi Turun lääninvankilasta ja palattuaan Helsinkiin ovat Sulo Vuolijoki ja Jalava alkaneet työväenyhdistysten kokouksissa agiteerata, puhuen että "hallitus on nyt jo niin heikko, ettei se voinut heille enää mitään, ja että kohta on aika ryhtyä tarmokkaaseen toimintaan".

Kommunistit odottavat tämän syksyn kuluessa O.W. Kuusisen ilmoituksen perusteella maailmanvallankumousta. Lakkokiiho-

dotuksia ja koettaa tällä tavoin saada koko maan ahdinkotilaa, jota kommunismit siinä käyttävät hyväkseen. Hallitus ajettaisiin "nurin" ja julistettaisiin työvän diktauri, jonka ylimmäiseksi johtajaksi tulisi maisteri Sulo Vuolijoki. Kaiken tämän pitäisi tapahtua ennen marraskuun 22 päivää. Osa porvaristakin suhtautuu väitöseen - "sosialistisesti" tähän suunnitelmaan. Tätä väitettä perustellaan sillä, että muka virkamiehet (sähkölennätin-) käyvät esittämässä uusia palkankorotusanomuksiaan yksinomaan eduskunnan sosiaalidemokraattisille jäsenille.

Pietarin tapahtumat.

Hel싱in kommunistipiirissä väitetään Pietarissa tapahtuneiden kommunistien murheen järjestäjänä olleen "suomen valko-kasrttilaisten". Koosta, koosta huudetaan nyt, ja onpa jo tehty eri-koinen luettelokin niistä henkilöistä, jotka ovat ensiksi raivattavat pois tieltä.

Helängissä jätetään nykyään, muun kommunistisen kirjallisuuden ohella, kirjaisia, joissa annetaan neuvoja sotilaallissa asioissa sekä ohjeita rajan yli Venäjälle pyrkiville. Kirjaset on tuotu tänne Kajaanista erään tälle saavan leipuri Hietasalon välityksellä; niistä jatketaan pääsääntöisesti Työväentalolla, mutta myöskin, valmiksi paketteihin pantuina, kadulla y. m. paikoissa luovutettaville henkilöille.

Päästyään vapaaksi Turun lääninvankilasta ja palatessaan Helsinkiin ovat Sulo Vuolijoki ja Jalava aikaneet työvänhdistysten kokouksissa agitatorata, puhuen että "hallitus on nyt jo niin heikko, ettei se voimut heille enää mitään, ja että kohta on aika ryhtyä tarmokkaaseen toimintaan".

Kommunistit odottavat tämän aikayön kulussa O. W. Kuusisen ilmoituksen perusteella maailmanvalankumousta. Lakkoilijo-

tusta harjoitetaan senvuoksi mahdollisimman tarmokkaasti ja laajas-
ti, jotta työläiset saataisiin alttiiksi vallankumoukselle.-

Kommunistien johtomiehet Suomessa ovat kovin hermostuneita, sen johdosta, että Neuvosto-Venäjällä olevien suomalaisten kommunistien lupaukset pian alkavasta maailmanvalankumouksesta eivät näy täyttyvän. Yleensä ovat he sitä mieltä, että ellei uusia vallankumouksia synny, niin voi Neuvosto-Venäjä kukistua. O.W. Kuusinen koettaa vielä pitää vireillä tulta, joka viimeisten tapahtumien takia uhkaa sammua.

Viime aikoina on huomattavissa vilkasta kommunistikuriirien kulkemista m.m. Kantalahdesta, Muurmanninradan varrella, Kuusamon Kurtin kylän kautta Suomeen ja takaisin Neuvosto-Venäjälle, ja kuljettavat he Suomesta mukanaan m.m. lääkeaineita.

Viipurissa "Tennishallin" ravintolassa joku päivä sitten pidetyssä iltamassa oli tiedustelijallamme tilaisuus kuulla työläisten keskinäisiä keskusteluja poliittisista oloista. Puheista ilmeni että kommunistisissa piireissä pidetään erityisen tärkeänä aikaansaada vallankumous muissa maissa, eritoten Englannissa ja Ranskassa, sillä "jos tämä ei onnistu, niin uhkaa bolshevismia pikainen tuho".-Etsivää Keskuspoliisia kohtaan lausuttiin kovia uhkauksia: "ohrana" on hävitettävä ja sen palveluksessa olevat henkilöt tapettava.-

Kommunistien suosimia kahviloita Viipurissa ovat vielä "Pikku" ja "Kulma" sekä Lehtosaaren kahvila, joissa tiedustelijamme useasti kuulevat vieraiden poliittisia keskusteluja. Ehdäessä näistä - pari päivää sitten - todettiin, että "kun nyt vaan saadaan rauha, niin meidän on hyvä toimia, silloin mustat ja heidän kätyrinsä tulevat näkemään mitä työläiset saavat aikaan" j.n.e.

Viime tilannekatsauksessa mainittujen kommunistien etappitien selville saamiseksi Kajaanin alaosaan piirissä toimi-

tuota harjoitetaan senvuooksi mahdollisimman tarkoituksella ja laajaa-
ti, jotta työläiset saataisiin alittiksi valtiokunnonkseen.-
Kommunistien johtamiset Suomessa ovat kovin hienos-
tunteita, sen johdosta, että Neuvosto-Venäjästä olevien suomalaisten
kommunistien lupaukset pian alkavasta maailmanvalankunnonkseen
eivät näy tähtyvän. Yleensä ovat he sitä mieltä, että ellei uusia
valtiokunnonkseen synny, niin voi Neuvosto-Venäjä kukistua. O.W. Ku-
sinen koettaa vielä pitää viireillä tulla, joka viimeisten tapahtu-
mien takia onkin saamassa.

Viime aikoina on huomattavissa vilkasta kommunistiku-
rttien kulkemista a.m.m. Kantalahdesta, Murtamanninradan varrella,
Kusamen Kurin kylän kautta Suomeen ja takaisin Neuvosto-Venäjälle,
ja kuljettavat he Suomesta mukanaan m.m. lääkkeitä.

Viihdyttämässä "Tennishallin" ravintolassa joku päivä ait-
ten pidettyä iltamassa oli tiedustelijallemme tilaisuus kuulla
työläisten keskinäisiä keskusteluja poliittisista asioista. Puhelista
ilmeni että kommunistisissa piireissä pidetään erityisen tärkeänä
aikansaada valtiokunnonkseen muissa maissa, erityisesti Englannissa ja Rans-
kassa, sillä "jos tämä ei onnistu, niin uhkaa polaseviamis pikainen
tuho". -Tässä keskustelussa kohtaan lausuttiin kovia uhkauksia:
"ohrana" on hävitettävä ja sen palvelukseensa ovat henkilöt tapatta-
va.

Kommunistien suosimia kahviloita Viipurissa ovat vielä
"Pikku" ja "Kulma" sekä Lentosarjen kahvila, joissa tiedustelijamme
useasti kuulevat väriiden poliittisia keskusteluja. Tässä näis-
tä - pari päivää sitten - todettiin, että "kun nyt vaan saadaan rau-
ha, niin meidän on hyvä toimia, silläin muutat ja heidän kätymään
tulivat näkemään mitä työläiset saavat aikaan". j.n.e.

Viime tilannekatsauksessa mainittujen kommunistien
etappien selvittämiseksi Kajaanin alueen piirissä toimi-

tettujen tutkimusten yhteydessä tapahtuneiden pidättämisten johdosta järjesti Kajaanin Sos.Kunnallisjärjestö 12/9 kokouksen vastalauseen panemista varten "vangittujen toverien kohtalon johdosta". Kajaanissa ilmestyvän kommunistihenkisen "Työväen Lehden" (N:o 102) mukaan kokous - jossa muuten oli läsnä korkeintaan satakunta henkilöä -, "äskeisten lukuisain salaperäisten vangitsemisten johdosta, joita pääasiassa "valtiollisen keskuspoliisin" johdolla ja kautta viime päivinä täällä Kainuussa ja muualla Suomessa on suoritettu sekä joihin liittyneenä selvästi ja todistettavasti "ohranan" inhoittava, päivänselvästi provokaatorinen työskentely on havaittavissa", päätti vaatia, että

1) poliisin taholta annetaan heti täysi selvyys, mistä vangitsemiset ovat johtuneet.

2) vangitut lasketaan heti vapaalle jalalle siksi kun heidän asiansa tulee oikeudellisesti ratkaistua - mennessä järjestyneen työväestö takuuseen heidän paikkakunnalla pysymisestään ja että he eivät "karkaa".

Vielä kokous päätti vaatia, että kaikki poliittiset vangit mitä pikemmin saatetaan vapauteensa ja suoraan sanoen raa'an ihmisajojahti sivistysvaltioksi lukeutuvassa tasavallassa työväestön keskuudessa heti lopetetaan sekä että valtiovallan puolelta ensitilassa julkisuudessa annetaan työväestön mielten rauhoittamiseksi vakuutus siitä että vangitut työväenhenkilöt henkisen kärsimyksensä lisäksi eivät saa osakseen vielä ruumiillista kärsimystä ja kidutusta.

Sen ohella kokous päätti "kehoittaa S.Sos.Työväenpuolueen Puoluetoimikuntaa saattamaan aina mitä pikaisimmittain verekseltään tällaiset tapahtumat kansainvälisten työväenjärjestöjen tiedoksi ja asian vaatimia toimenpiteitä varten ulkomaisten tovereiden taholta".

Kokouksessa valittiin vielä 5-henkinen toimikunta "huolehtimaan, etteivät vangittujen tovereiden viattomat perheet pääse aineellista kurjuutta ainakaan kärsimään perheen-huoltajan pidätysaikana". -

12/9 oli Kajaanin raastuvanoikeudessa esillä Oikeusministeriön

testin tutkintujen yhteydessä tapahtuneiden pidättämisten
johdosta järjestäytyi Katseain 202. Kunnallistaloustoimikunta
sen vastustamaan kansainvälistä vartien "vangeittujen tovereiden
jon johdosta". Katseain 202. Kunnallistaloustoimikunta "Työväen
lehti" (N:o 102) mukaan kokouksessa - jossa muuten oli läsnä korkein-
taan astakunta henkilöitä - "askeittain lukiakin salaperäisen van-
gistaamisen johdosta, jota pääasiassa "valtiollisen kesku-
lissa" johdolla ja kanta viime päivinä täällä Kainuussa ja muu-
alla Suomessa on suoritettu sekä joihin liittynneet selvästi ja
todistettavasti "ohranan" inhoittava, päivänseivästi provokatio-
tinen työskentely on havaittavissa", päätti vastata, että
1) poliisin taholta annettu tieto täysi selvyys, mistä
vangeittamiset ovat johtuneet.

2) vangeittu lasketaan heti vapaille jäsillä siksi kun
heidän asiansa tulee oikeudellisesti ratkaistua - mennessä järjes-
tyneet työväestö takuuseen heidän paikkakunnalla pysymisestään ja
että he eivät "karkaa".
Vielä kokous päätti vastata, että kaikki poliittiset van-
git mistä pikkuin saatetaan vapauttaa ja suoraan annos ras-
kasta joutui siviilivaltiolle lukuun ottaen tässä työssä-
est on keskuudessa heti lopetetaan sekä että valtiollisen puo-
lesta ensitilassa julkisudessa annetaan työväestön mielen rau-
hoittamiseksi vakutusta siitä että vangittu työväenhenkilöt hen-
kisen kärsimyksensä lisäksi eivät saa osakseen vielä ruumiillis-
ta kärsimystä ja kidutusta.

Sen ohella kokous päätti "kehottaa 2. Sos. Työväenpuolue-
en Puoluejohtajaa esittämään aina mistä pikkuin
v e r e k o i t t a m i s e n tällaiset tapahtumat kansainvälis-
ten työväenjärjestöjen tiedoksi ja asian vastaisia toimenpitei-
tä varten ulkomaisten tovereiden taholta".
Kokouksessa valittiin vielä 5-henkilön toimikunta "puo-
lehtimaan, että vangeittujen tovereiden valtamatt perheet
pääse aineellista kurjuutta ainakaan kärsimään perheen-puolue-
pidätyksensä" -

Muuten ovat kysymyksessä olevat pidättämiset aiheuttaneet Kajaanin kommunistisissa piireissä sellaisen asiantilan, että kaikki johtohenkilöt ovat tulleet erikoisen varoviksi. "Ohranaksi" epäillään kaikkia tuntemattomia henkilöitä ja luullaan Etsivän Keskuspoliisin palveluksessa olevien henkilöiden lukua sangen suuraksi. Mikäli tiedustelijamme ovat voineet havaita, eivät sosialistisen puolueen jäsenet luota kunnolleen toisiinsa.

"Työväen Lehdessä" on vielä "joukko Lentuan kyläläisiä" julkaissut vastalauseen Kuhmoniemen Lentualla tapahtuneiden pidätyksien johdosta, jossa m.m. sanotaan :

"Mitä te herrat ohranat tahdotte meistä? Tahdotteko syödä luummekin, sillä lihaa ei meissä enää olekaan, ne on mennyt jo tehdessämme työtä teidän hyväksenne läpi vuorokausien ja syödessämme pettua leivän asemasta. Jos te aiotte kiduttaa ja piinata putkissanne syyttömiä tovereitamme joita pidätitte, sillä me olemme varmat, että nämä toverit eivät ole millään tavalla rikkoneet eivätkä loukanneet hallitusta ja toimineet virkavaltaa vastaan, vaadimme heti heidän vapauttamistaan, jollei niin, niin tulkaa herrat ja viekää meidät kaikki, vaimomme ja lapsemme, niin saatte vielä paremman paistin".

"Työväen Lehden" puoluelehtivaltuudet on sos.-dem. puolue-toimikunta t.k. 17 päivänä pitämässään kokouksessa päättänyt lakkauttaa, koska lehti vastustaa ja vahingoittaa puolueen toimintaa. Tähän toimenpiteeseen katsotaan olevan sitäkin suurempi syy kun lehden toimittaja ei ole edes sos. dem. puolueen jäsenkään. Lehti itse on varonut vielä mainitsemasta sanaakaan puoluelehtioikeuksiensa lakkauttamisesta. Edellisen viikon pidätyksistä on lehti saanut hyvää aihetta kiihoituskirjoituksiinsa. M.m. on numerossa 101 pidätyksistä neljättä palstaa, läpeensä räikeätä äänilajia.

12/9 oli Kajaanin raastuvanoikeudessa esillä Oikeusminis-

Muuten ovat kysymyksessään olleet pidättämiset aiheut-
taneet Kajaanin kommunistisissa piireissä sellaisen asian-
tilan, että kaikki johtohenkilöt ovat tulleet erikoisen va-
roviksi. "Ohranakari" epäillään kaikkia, tuntemattomia henkilöi-
tä ja luullaan Eteläisen Keskuksellisten palveluksessa olevien
henkilöiden lukua saagan suut eksi. Mikäli tiedustelijamme o-
vat voineet havaita, eivät sosialistisen puolueen jäsenet lu-
ta kunnolliseen toimintaan.

"Työväen Lehti" on vielä "joukko lentuan kyläisiä"
julkaisut vastalauseen Kunnallisen lentualla tapahtuneiden
pidätyksien johdosta, jossa m.m. annetaan :
"Mitä te herrat ohrat tahdotte meistä? Tahdotteko syö-
ä luummekin, sillä lihaa ei meissä enää olekaan, ne on mennyt
jo tehdessämme työtä teidän hyväksenne läpi vuorokausien ja
syödessämme petturi leivän asemasta. Jos te ajotte kiduttaa
ja pinnata putkissanne syöttömiä tovereitamme joita pidätitte,
sillä me olemme varmat, että nämä toverit eivät ole millään tavol-
la rikkoneet eivätkä loukkanneet hallitusta ja toimineet virka-
valtaa vastaan, vaadimme heti teidän vapauttamistasi, jollei niin,
noin tulkaa herrat ja viekää meiltä kaikki, vaivomme ja lapsimme-
kin, niin saatte vielä paremman paistin".

"Työväen Lehti" puolueohjelmavaltuudet on sos.-dem.puo-
lue toimikunta t.k. 19 päivänsä pitämässään kokouksessa päättänyt
lakauttaa, koska lehti vastustaa ja vahingoittaa puolueen toi-
mintaa. Tähän toimenpiteeseen katsotaan olevan sitäkin suurempi
syy kun lehti toimitti aja ei ole edes sos. dem. puolueen jäsen-
kään. Lehti itse on varma vielä mainitsemasta sanastaan puolue-
lehtiökeuhkainen lakauttamasta Edellisen viikon pidätyksistä
on lehti saanut hyvää aihetta kirjoittamiseksi t.k. m.m. on
numerossa 101 pidätyksistä neljättä palsta, läpensä räkkeitä 35-
näläisiä.

12/9 oli Kajaanin raastuvuonikokouksessa esillä Oikominia-

terin määräyksestä kaupungin yleisen syyttäjän nostama juttu "Työväenlehden" sekä entistä vastaavaa H.Pulkkista että nykyistä E.Hallikaista vastaan lehdessä olleiden kapinaan yllyttävien kirjoitusten johdosta. Vastaajat pyysivät juttua lykättäväksi "mahdollisimman pitkälle eteenpäin" kirjallisen vastineen antamista varten. Juttu lykättiin 4/10, jolloin vastaajien tulee olla saapuvilla vangitsemisen uhalla.

Aikaisemmin mainittujen työväenjärjestöjen lisäksi ovat Sosialistiseen Työväenpuolueeseen päättäneet yhtyä:

Vihannin työväenyhdistys;

Kurikan kirkonkylän työväenyhdistys, sekä Suomen Kauppa- ja Liikennetyöntekijäin Vaasan osasto ja Vaasan ajurien a.o.

Sitäpaitsi päätti Lapuan Tehdas- ja Sekatyöläisten a.o. 11/9 pitämässään kokouksessa yksimielisesti erota Sos.-Dem. puolueesta ja lakkauttaa jäsenmaksut sille, mutta toistaiseksi ei vielä liittytty Sosialistiseen Työväenpuolueeseen.

Esitämme tässä yhteydessä eräitä lisätietoja Pieterissa "O.W.Kuusisen klubilla" 31/8 tapahtuneesta verinäytelmästä.

Jo toista vuotta on Suomen kommunistisen puolueen keskuudessa vallinnut suuntataistelu, joka on jakanut suurimman osan Venäjällä olevia punaisia suomalaisia kahteen jyrkästi vastakkaiseen leiriin, nykyisen keskuskomitean kannattajiin ja sen vastustajiin (oppositsionileiriin). Edellisen johtajina ovat nykyisen keskuskomitean jäsenet, kuten: Rahjan veljekset, Kullervo Manner, Sirola, Hyrskymurto, Evä, Kalske y.m. Oppositsionipuolueen aturivien miehiä ovat taasen Voitto Eloranta, Aku Paasi (Pyy), Otto Palho, Puukko, W. Matikainen, Allan Höglund, V. Pukka, K. Vuorio j.n.e., joista 6 ensinmainittua punaupseereita. Suurin osa punaupseereista kuuluu oppositsioniin.

Jo viime keväänä pidetyssä puoluekokouksessa koettiin oppositsionin miehet saada keskuskomitean uudistetuksi ja

terin määräyksestä kaupunkin yleisen sivistystalon nostama juttu
"Työväenlehti" sekä entistä vastaavaa H. Pulkista että nykyis-
tä H. Hallikasta vastaan lehdessä olleiden kapinain vilytys-
vien kirjoituksen johdosta. Vastaukset pyydyivät juttua lykkästä-
väksi "maabolistin pötkä" esteenä. Kirjallisen vastineen
antamista varten. Juttu lykkättiin 4/10, jolloin vastaajien
lee olla saapuvilla vastaamiseen ohalla.

Aikaisemmin mainittujen työväenjärjestöjen lisäksi
ovat Sosialistisen Työväenpuolueeseen päättäneet yhty-
vään Vihannin työväenyhdistys;
Kirkon Kirkonkylän työväenyhdistys sekä Suomen Kaup-
pa- ja Liikennetöntyöntekijöiden Liiton osasto ja Vaasan stu-
dentin s.o.
Sitäpaitsi päätti Lapuan Tehdas- ja Sekatyöläisten s.o.
11/9 pitämässään kokouksessa yksimielisesti erota Sos.-Dem. puo-
luksista ja liittyä Sosialistiseen Työväenpuolueeseen.

Esimme tässä yhteydessä eräitä liistietoja Pieta-
riassa "O.W. Kuusisen kuluilla" 31/8 tapahtuneesta verinäytelmästä.

Jo toista vuotta on Suomen kommunistisen puolueen
keskukseensa valinnut suuntatieteen, joka on jakanut suurimman
osan Venäjällä olevia punaisia suomalaista kahteen jyrkästi
vastakkaiseen leiriin, nykyisen keskuksomitean kannattajiin
ja sen vastustajiin (oppositiionileiriin). Edellisen johtajina
ovat nykyisen keskuksomitean jäsenet, kuten: Rajan veljekset,
Kulervo Manner, Sirola, Hyrakymä, Evä, Kalake y.m. Oppositio-
puolueen suuriväen miehiä ovat tasan Voitto Iloranta, Aku Pa-
si (Pyö), Otto Paho, Puhko, W. Matikainen, Allan Höglund, V. Pukka,
K. Vuorio j.n.e., joista 6 ensimmäistä punapöörereitä. Suurin
osa punapöörereistä kuuluu oppositiioniin.

Jo viime keväänä pidetyssä puoluekokouksessa koetti-
vat oppositiionin miehet saada keskuksomitean uudistetuksi ja

omat miehensä johtoon, mikä todennäköisesti olisi onnistunutkin, ellei keskuskomitea venäläisten avulla olisi hajoittanut kokousta sillä tekosgyllä, että oppositsionipuolueen miehet olivat sanoneet keskuskomitean valitun petoksella, voimatta kuitenkaan väitettään todistaa.

Oppositsionin miehet jatkoivat kuitenkin toimintaansa saaden yhä suuremman ja suuremman tyytymättömyyden kasvaamaan joukoissa keskuskomiteaa vastaan. Tämä olikin helppoa, koska keskuskomitean toimintansa alussa lupaamasta pikaisesta paluusta ja Suomen vallankumouksesta ei ole tullut mitään. Sitäpaitsi syyttivät oppositsionilaiset keskuskomitean johtajia kapinan epäonnistumisesta talvella 1918 ja huomauttivat lopuksi johtajiensa huonosta yksityisestä elämästä, mainiten tässä suhteessa varsinkin Jukka ja Eino Rahjasta, joiden juopotteleva ja ylellinen elämä olikin yleisesti tunnettua ja jo oli mennyt niin pitkälle, ettei juopumisrikoksesta enää uskallettu rangaista alempia työntekijöitä, koska "herrat itse" joivat.

Kun tästä toistaiseksi paperilla käydystä sodasta ei tullut sen selvempää, päättivät oppositsionin miehet viimein ryhtyä aktiivisiin toimenpiteisiin raivatakseen heidän mielestään "joukkojen onnen" tiellä olevat keskuskomitean johtajat pois. Arvalla määrättiin sitten kenen osalle tämä "puhdistaminen" tulisi sekä sovittiin siitä, että 31.8.20 illalla, kun Kamenno-Ostrovskilla sijaitsevilla O.W. Kuusisen klubilla on tavanmukainen "suomalaisten kollektiivien keskuskolleegion" kokous, jonne saapuvat kaikki keskuskomitean jäsenet, asia pannaan täytäntöön.

Mainittuna iltana, Jukka Rahjan juuri lopetettua puheensa ja poistuttua tupakkahuoneeseen, astui tähän huoneeseen muutamia oppositsionin miehiä ja ampuivat he ilman enempää puheita Jukka Rahjan. Ensimmäisen ja samalla kuolettavan laukauksen ampui punaupseeri Paasi. Sen lisäksi ampui vielä hän ja hänen seuralaisensa yhteensä 8 laukausta Rahjaan "varmuudeksi". Rahjan seurassa ollut suomalainen kommunisti Eelis Suurkallio haavoittui samassa.

Heti Rahjan ammuttuaan menivät liittolaiset kokoushuoneeseen ja alkoivat ampuä siellä olevia, koettaen valita tärkeim-

omat miehenä joutoon, mikä todennäköisesti olisi johtanut
kin, ellei keskuskomitea venäläisten avulla olisi hajottanut
kokousta sillä tarkoituksella, että oppositiolipuhujan miehet
olivat saaneet keskuskomitean valitun petokseksi, voimasta
kuitenkaan väitetään todistaa.

Oppositioonin miehet jatkoivat kuitenkin toimintaansa
saaden yhä suuremman ja suuremman tyytymättömyyden kaava-
maan joukoissa keskuskomiteaa vastaan. Tämä olikin helppo,
koska keskuskomitean toimintansa alussa lupaamasta pikaisesta
paluusta ja Suomen valtakunnankokouksesta ei ole tullut mitään. Si-
tapahtui tyytymättömyydet oppositiolipuhujan keskuskomitean johtajia
kapinan epäonnistumisesta tammikuun 1918 ja huomauttavat lopuk-
si johtajien puolesta yksityisesti elämästä, ja mainiten tässä
suhteessa varsinkin Jukka ja Eino Rahjan, joiden juopotteleva
ja yleinen elämä olikin yleisesti tunnettu ja jo oli mennyt
noin pitkälle, ettei juopumiskokousta enää uskallettu ra-
kaista alempia työntekijöitä, koska "herrat itse" joivat.

Kun tästä toistatessa paperilla käydystä todasta
ei tullut sen selvempää, päättivät oppositiionin miehet viimein
ryhtyä aktiivisiin toimengittaisiin raivatakseen heidän miele-
tään "joukkojen omen" tiellä olevat keskuskomitean johtajat
pois. Arvalla määrättiin sitten kenen osalle tämä "puhdistaminen"
tulisi sekä sovittiin siitä, että 31.8.30 illalla, kun Kamenno-Ost-
rovskilla sijaitsevalle O.W. Kuusisen klubilla on tavannut
"suomalaisen kollektiivien keskuskomitean" kokous, jonne sa-
puvat kaikki keskuskomitean jäsenet, asia pannaan täytäntöön.

Mainittuna ilta, Jukka Rahjan juuri lopetettua pu-
heen ja poistuttua tupakkahuoneeseen, astui tähän huoneeseen muu-
tama oppositiionin miehiä ja ampuvat he ilman enempää puhetta
Jukka Rahjan. Ensimmäisen ja samalla kuolettavan laukauksen am-
puu puunpuuseeri Paasi. Sen lisäksi ampuu vielä hän ja hänen seu-
ralaisensa yhteensä 8 laukausta Rahjan "varmundeeksi". Rahjan seu-
rassa olivat suomalaisen kommunisti Eelis Suurkallio haavoittui
saamassa.

Heti Rahjan ammuttuaan menivät liittolaiset kokoukseen
huoneeseen ja alkoivat ampuu alalla olevia, koetteen valita tärkeim-

piä henkilöitä edeltäkäsien tehdyn luettelon mukaan. Ensiksi he kuitenkin asettivat omat miehensä puhelimen ääreen ja porras-käytävään. Kaikki sisällä olivat olivat asettomia, lukuunottamatta punaupseeri Viitasaarta. Hyrskymurto koetti riistää itselleen aseensa eräältä oppositsionin mieheltä, tarttuen tätä kurkkuun, mutta ammuttiin hänet silloin sivulta. Vielä ammunnan kestäessä soittivat liittolaiset miliisikonttoriin pyytäen miilisejää tulemaan paikalle. Miliisit tulivatkin ja pidättivät aluksi kaikki läsnäolijat. Samalla saapui paikalle myös "Ensi apu" ("Skoraja pomoshtsh") korjaamaan kuolleita ja haavoittuneita. Kuolleiksi huomattiin 7 henkilöä ja haavoittuneiksi 12.

Surmansa saivat:

Keskuskomitean jäsen	Jukka Rahja
" "	Väinö Jokinen
Sotilasjärjestön kassööri	Konsta Lindqvist
Propaganda osaston päällikkö	Tuomas Hyrskymurto
Registratsiooni os. pääll.	Ferdinand Kettunen
Punaupseeri	Juho T. Viitasaari
Puolueen jäsen	Juho Sainio

sekä haavoihinsa kuolleet:

samana iltana - sotilasjärjestön sihteeri Eliisa Savolainen.

3.IX " administratsiooni osaston päällikkö Jaakko Rahja.

Haavoittuivat, mutta jäivät eloon:

Keskuskomitean jäsen	Kustaa M. Evä
Suom. kollektiivien keskus-toimiston jäsen	Mikko Virkki
Keskustoimiston organisaattori	Juho Saastamoinen
" " kirjuri	Juho Vasten
Agitatsiooni os. johtaja	Juho K. Lehtinen.
työmies	Aatto Laine
kirjatyöntekijä	Aino Pettersson
puolue työntekijä	Eelis Suurkaulio
" "	Sakeus Juurioja

piä henkilöitä edustettiin tähden luotteluun mukaan. Ensiksi he
 kuusenkin asettivat omat miehenä puhelimen ääreen ja porras-
 käytävään. Kaikki siellä olivat asettomia, lukuunottamatta
 punapääseeri Viitasesta. Hyrakymurto koetti riistää itseelleen
 aseensa erästä opettajan miehestä, tarttuen tätä kurkkun, mutta
 ammuttiin hänet silloin silvulla. Vielä ammunnan kestäessä soiteti-
 vat liittolaiset militsekonterin pyytään mielisä tulen par-
 kalle. Militse tulivatkin ja pidättivät aluksi kaikki läsnäolijat.
 Samalla saapui paikalle myös "Ensi apu" ("Skotska pomoshch") kor-
 jaamaan kuolleita ja haavoittuneita. Kuolleiksi luetettiin 7 henki-
 löä ja haavoittuneiksi 12.

Suomalaiset saivat:

Keskuskomitean jäsen	Jukka Rahja
" "	Väinö Jokinen
Sotilasjärjestön kassööri	Konsta Lindqvist
Propaganda osaston päällikkö	Thomas Hyrakymurto
Registristiionin os. pääll.	Ferdinand Kettunen
Punapääseeri	Juhon T. Viitasari
Proluen jäsen	Juhon Sainio

sekä haavoittuneita kuolleita:

Samana iltana - sotilasjärjestön sihteeri Eliias Savolainen.
 3. IX " " administristiionin osaston päällikkö Jaakko Rahja.

Haavoittuneita, mutta eivät eloon:

Keskuskomitean jäsen	Kustaa M. Evi
Suom. Kollektivien keskus- toimiston jäsen	Mikko Virkki
Keskustoimiston organisaattori	Juhon Saastamoinen
" " kirjuri	Juhon Vasten
Agitistiionin johtaja	Juhon K. Lehtinen
työmies	Aatto Raine
kirjatyöntekijä	Aino Pettersson
proluetyöntekijä	Elie Suurkallio
" "	Sakari Juvola

Vahingossa haavoittui sen lisäksi punaisten upseerien apulaiskomissaari Armas Pokkinen, joka kuuluu oppositsioniin ja jota omat miehet ampuivat erehdyksestä.

Tarkoitus oli ampua myös Manner, Sirola, Eino Rahja, Kalske, M. Kokko ja vielä muitakin, mutta sattumalta nämät eivät olleet saapuvilla; E. Rahja ja U. Kokko olivat Valkeasaarella, josta heidät kiireellisesti kutsuttiin Pietariin. Heidän sinne saavuttuaan aloitettiin vangitsemiset, joita sen jälkeen on yhtämittä jatkunut. Ensiksi vangittiin kaikki oppositionin johtajat, niiden joukossa huomattavimmat puna-upseerit Aku Paasi (Pyy), Allan Höglund (Viipurista), V. Matikainen sekä Piirin erikoisen kuljetuskomitean (Utshastkovaja Transportnaja Tshresvytshainaja Komissija") asiamies Lauri Sulander, V. Eloranta, Otto Palho, K. Vuorio, Pukka, sekä useita muita puna-upseereita. Vangittujen asunnoissa toimitettiin myös koti-tarkastuksia. Myöhemmin vangittiin vielä esim. Valkeasaaren rautaosan poliittinen komissaari Kääriäinen, rajatoimitsijat J. Nenonen, O. Arvela ja rautatieläinen Lasander. Kaikki edellämäinitut ovat kommunisteja. Myös on koetettu vangita V. Sormusta, U. T. T. K. entistä johtajaa, mutta häntä ei ole tavattu kotona.

Asiaa tutkimaan ovat venäläiset asettaneet erikoisen komitean, johtajanaan Venäjän yleisen erikoiskomitean johtaja, tunnettu puolalaissyntyinen kommunisti Felix Dershinski, ja sanotaan tämän saaneen selville, että murhan toimeenpanijoilla oli aikomus hakea turvaa Suomesta ja että oli suunniteltu siten, että kun murhaajat viettäisiin Shuvalovoon erikoiskomiteaan, niin siellä eräs asiassa mukana oleva virkailija laskisi heidät karkuun. Mainittu Shuvalovossa palveleva henkilö on myös pidätetty.

3. IX. illalla tuotiin Pietariin vangittuna toistakymmentä oppositsioniin kuuluvaa punaupseeria, ja lauloivat hämät Suomen aseman läpi viettäessä "Internationalen" nuotilla: Käy yrittästä polku, vie Golgatalle se j. n. e.

3. IX. illalla matkusti Eino Rahja kiireellisesti Moskovaan tekemään tapahtumasta selkoa Leninille.

Vahingossa haavoittui sen lisäksi ponnasten upseerien ja
pulaikomiseari Armas Pokkinen, joka kuului oppositiolainin
ja jota omat miehet ampuivat erätyksestä.
Tarkoituksena oli ampua myös Manner, Sirola, Eino Raha, Kala-
ke, M. Kokko ja vielä muitakin, mutta aattumasta nämät eivät
olleet saapuvilla; E. Raha ja U. Kokko olivat Valkasaarella,
joista heidän kiireellisesti kutsuttiin Pietariin. Heidän sin-
ne saavuttuaan aloitettiin vangittamiset, joita sen jälkeen
on yhämittaan jatkunut. Ensiksi vangittiin kaikki opposi-
tionin johtajat, niiden joukossa huomattavimmat puna-upseerit
Aku Paasi (Pyö), Allan Höglund (Viipurista), V. Matikainen se-
kä Piirin erikoisen kuuleuskomitean (Utsätskova ja Transport-
naja Tahravyyshainaja Komissija) asiamies Lauri Sulander,
V. Eloranta, Otto Paho, K. Vuorio, Pakka, sekä useita muita puna-
upseereita. Vangittujen asunnoissa toimitettiin myös koti-
tarkastuksia. Myöhemmin vangittiin vielä esim. Valkasaaren ra-
taosan poliittinen komissari Käräinen, rajatoimijat J.
Nenonen, O. Arvola ja rautatiealainen Saarander. Kaikki edellämai-
nitut ovat kommunisteja. Myös on koetettu vangita V. Seimus-
ta, U. T. T. K., entistä johtajaa, mutta häntä ei ole tavattu kotona.
Asiaa tutkimaan ovat venäläiset asettaneet erikoisen ko-
mitean, johtajanaan Venäjän yleisen erikoiskomitean johtaja,
tunnettu puolalaisuutinen kommunisti Felix Dzerzhinski, ja
sanotaan tämän saaneen selvillä, että murhan toimeenpanijalla
oli aikomus hakea turvaa Suomesta ja että oli suunniteltu ai-
ten, että kun murhaajat viettäisiin Shuvalovoon erikoiskomite-
aan, niin siellä eräs asiasa mukana oleva virkailija lausui
heidät karkaan. Mainittu Shuvalovossa palveleva henkilö on
myös pidätetty.
3. IX. illalla tuotiin Pietariin vangittuna toistakymmentä
oppositiolainin kuuluvaa punaupseeria, ja lauloivat nämät Suomen
laulun läpi vietteä "Internationaalen" notia: Käy yrittä-
masta polku, vie Golgatalle se J. n. e.
3. IX. illalla matkusti Eino Raha kiireellisesti Moskovaan
tekemään tapahtumasta selkoa Venäjälle.

Mihin tuloksiin asiasta toimeenpantavassa tutkimuksessa tultaneekin, on ehdottomasti varmaa, että joukkojen myötätunto täydellisesti on oppositsionin miesten puolella. Vähemmän varmaa on sitävastoin, mitä tuloksia asiassa toimitettava äänestys antaa, koska on pelättävissä, että suuri osa ei, koston pelosta, uskalla lausua mielipidettään, äänestys kun on julkinen. Ottaen huomioon sen sävyn, millä venäläiset lehdet kirjoittavat asiasta, näyttää siltä, kuin lähtisivät tutkijat siltä näkökannalta, että murhaajat ovat syyllisiä. Vielä kerran ovat keskuskomitean eloon jääneet jäsenet osanneet peittää venäläisiltä asiain todellisen laidan, kuinka kauaksi, on tällä hetkellä vaikea sanoa, mutta päättäen uudeiden punaisten lausunnoista, ei ole suinkaan mahdotonta, että vieläkin tulee tapahtumaan samanlaisia näytelmiä kuin 31/8, ellei muutosta johtoon ja oloihin nyt saada.

8/9 Pietarissa ilmest ynyt "Vapaus" kirjoittaa tästä tapahtumasta otsikolla "Lahtariprovokaattorien uhrin" seuraavasti:

Suomalaista kommunistista puoluetta vastaan sekä aktiivisimpia Venäjän Kommunistisen puolueen suomalaisia jäseniä vastaan tehtiin täysin lahtarimainen attentaatti. Roistot saivat tapetuksi ja haavoitetuksi parikymmentä tarmokkaimmista vallankumouksellisista työläiskommunisteista.

Raskasta tappiota kommunistiselle puolueelle osottaa murhattujen luettelo. Kaatui ryhmä tietoisimpia ja luotettavimpia kommunistisia etujoukon sotureita. Kipeästi ja katkerasti koskee meihin vallankumouksellisiin työläisiin toveriemme kuolema tuossa konnamaisessa lahtariteurastuksessa. Kaatuneista olivat Jukka Rahja ja Ferdinand Kettunen alkuaan pietarilaisia metallityömiehiä, Liisa Savolainen pietarilaisen työläisen tytär, muut työläisiä Suomesta; Konsta Lindqvist kuopiolainen, veturinkuljettaja, Väinö Jokinen sanomalehden toimittaja ja kirjaltaja, J. Viitasaari helsinkiläinen leipurintyöntekijä ja Tuomas Hyrskymurto puutarhuri Turusta.

Haavoittuneista ovat J. Saastamoinen, Rahja, Jaakko, ja J. Vasten alkuaan pietarilaisia työmiehiä, muut Suomesta: K. M. Evä rautatie-

Minin tuloksin saasta toiminnastaan tutkimuksessa
tulitaneekin, on ehdottomasti varmaa, että joukkojen myöskään täy-
dellisesti on oppositioiden miesten puolella. Vähemmän varmaa
on sitävastoin, mitä tuloksin saasta toimitettava, äänestys ante-
tas, koska on pelättävää, että aurin osa ei koston pelosta, uskalla
lausua mielipidettään, äänestys kun on juurikin. Oltiin huomioon
sen saavut, millä venäläiset lehdet kirjoittavat saasta, näyttää ali-
tä, kuin lähtäisivät tutkijat siltä näkökannalta, että murhasjat o-
vat syvällisiä. Vielä kerran ovat keskuksittain eloon jääneet jäsenet
osaanneet peittää venäläisiltä saatin todellisen laidan, kuinka kan-
akai, on tällähetkellä vaikea sanoa, mutta päättää uuden punais-
ten lausunnosta ei ole ainakaan mahdollista, että vieläkin tulee
tapahtuman samantaisia näytemisiä kuin 31/8, ellei muutosta joh-
toon ja oleihin nyt saada.

8/9 Pietarissa ilmestynyt "Vapaus" kirjoittaa tästä tapahtu-
masta otsikolla "Lähtöprotestanttien kirkko" seuraavasti:
Suomalaisista kommunistista puolueesta vastaan sekä aktiivisim-
pia Venäjän kommunistisen puolueen suomalaisia jäseniä vastaan teh-
tiin täysin lähtöprotestanttien ottamatt. Riistot saivat tapahtu-
ksa haavoitettua parikymmentä tarmokkaimmista valankomunkseilijais-
ta työläiskommunisteista.
Raakasta tappiota kommunistiselle puolueelle osottaa murhattu-
jen luettelo. Kaatui tyhmiä tietoisimpia ja luotettavimpia kommuni-
stisia etujoukon sotureita. Kipeästi ja katkerasti koskee meihin val-
lankomunkseilijain työläisiin toverimme kuolema tuossa konnaamis-
sa lähtöprotestantissa. Kaatuneista olivat Jukka Rajta ja Ferdi-
nand Kettunen aikuaan pietarilaisia metallityömiehiä, liian saavoi-
nen pietarilaisen työläisen työntekijä, muut työläisiä Suomesta; Konsta
Lindqvist kuopiolainen, veturinkuljettaja, Vaino Jokinen saamelainen
toimittaja ja kirjailija J. Viitasari hollantilainen leipurinpoika-
tekiä ja Thomas Hyrakymä poutarhuri Turusta.
Haavoittuneista ovat J. Saastamoinen, Rajta, Jaakko, ja J. Vaa-
ten aikuaan pietarilaisia työmiehiä, muut Suomesta: K. M. E. V. Rautatie-

läinen, sittemmin sanomalehdentoimittaja Tampereelta, J.K. Lehtinen metallityöläinen ja sittemmin sanomalehdentoimittaja Helsingistä, Mikko Virkki torppari, E. Suurkaulio ja Laine työmiehiä, Aino Petersson kirjailija.

Surmansa saanut J.V. Sainio oli leipurintyöntekijä ja liiton luottamusmies Joensuusta.

Paljon kaatui Suomen työväenluokan parhainta, kyvykkäintä ja vallankumouksellisinta etujoukkoa v. 1918 lahtariterrorin aikana. Paljon on sitä tuhoutunut kuluneitten kahden vuoden aikana käydessä vallankumoustaistelussa Venäjällä ja Suomessa. Lahtariprovokaattorien Kuusisen klubilla toimeenpanema verilöyly osoittaa, että Suomen työväenluokan on vieläkin annettava vallankumouksen alttarille paljon jalointa vertansa, ennekuin Suomen nouseva proletaarinen vallankumous on tässä tavattoman katkerassa taistelussa voittanut ja ennenkuin kommunismi on Suomessa toteutettu.

Suomen lahtarit ponnistavat kaikki voimansa tuhotakseen proletariaatin kommunistisen etujoukon jo ennekuin Suomen köyhälistö nousee lahtarivallan lopullisesti musertamaan. Siksi lahtarit eivät ainoastaan johda kommunisteja Suomessa, vaan ulottavat myös agenttien avulla taistelun Rajajoen tällekin puolen. Mitä suotuisin asia lahtareille luonnollisesti on, että rajan täällä puolen on pimeitä aineksia, joita he voivat käyttää hyväkseen harjoittaakseen täällä provokatorista yllytystä, vieläpä toteuttaakseen murhatyönäkin rajan tällä puolella noitten pimeitten ainesten avulla agenttiensa lisäksi.

Kuusisen klubilla vuodatettu veri on lahtareille ja heidän agenteillensa kostettava. Lopputilityksen siitäkin porvarien konnatyössä tulee lahtareille antamaan Suomen proletaarinen vallankumous. Mutta jo nyt viipymättä, rohkeasti, säälimättä on jokaisen kommunistisen työläisen käytävä siivoamaan Neuvosto-Venäjän nurkkia suomalaisista lahtariprovokaattoreista. Veljienme veri huutaa maasta. Tietämättömille ja harhaanjohdetuille on selvitettävä lahtarien ja muitten imperialistien viekkaat ja pirulliset konstit proletaarisen vallankumouksen kaatamiseksi. Heille on selitettävä kommunismin totuus. Se työ kuuluu jokaiselle kommunistille pyhänä velvol-

lainen, sittemmin sanomalehdenjohtajaksi Tampereelta, J. K. Lehtinen
metallityöläinen ja sittemmin sanomalehdenjohtajaksi Helsingis-
tä, Mikko Virkki torppari, E. Suurkallio ja Laine työmiehiä, Aino Pö-
teräson kirjailijaksi.
Suomessa saanut J. V. Salminen oli leipurintyöntekijä ja liiton
luottamusmiehen johtajana.
Paljon kaatui Suomen työväenliikkeen parhaimpia, kyyvykkäinä ja
valvankumouksellisia etujoukkoa v. 1918 lahtariterrorin aikana.
Paljon on eitä tuhottu kuluineitten kahden vuoden aikana kyydyk-
sä valvankumouksellisuuden Venäjällä ja Suomessa. Lahtariprovo-
katorien Kuusisen klubilla toimienpanema verilyöty osottaa, että Suo-
men työväenliikkeen on vieläkin annettava valvankumouksen alitarkil-
le paljon jaloista vertansa, ennenkuin Suomen nouseva proletari-
nen valvankumous on tässä tavattoman katkerassa taistelussa voitta-
nut ja ennenkuin kommunistit on Suomessa toteutettu.
Suomen lahtarit ponnistavat kaikki voimansa tuhotaan prole-
tariaatin kommunistisen etujoukon jo ennenkuin Suomen köyhälistö
nousee lahtarivallan lopullisesti murskamaan. Sikäi lahtarit eivät
ainakaan jouda kommunisteja Suomessa, vaan luottavat myös agent-
tien avulla taistellen Rajajoen tällekin puolel. Mitä aiotuin
asia lahtareille luonnollisesti on, että rajan tälle puolel on pi-
meitä aineksia, joita he voivat käyttää hyväkseen harjoittakseen
tälle provokatorista yllytystä, vieläpä toteuttakseen murhatyön-
säkin rajan tällä puolel noutien pimeitten ainesten avulla agent-
tien liikkait.
Kuusisen klubilla vuodatettu veri on lahtareille ja heidän a-
gentteilleen kostettava. Lopputulityksen siltäkin porvarien konna-
työnsä tulee lahtareille antamaan Suomen proletariaatin valvankumous.
Mutta jo nyt viipymättä, tohkeasti, asellimättä on jokaisen kommunisti-
sen työläisen käytävä aivojensa Neuvosto-Venäjän nurkissa suoma-
laisista lahtariprovokattoreista. Veljämme veri hukkaa maasta. Tie-
tämättömillä ja harhaanjohtetuilla on selvitettävä lahtarien ja
muitten imperialistien viikkait ja päivittäiset konstit proletari-
nen valvankumouksen kastaamiseksi. Heille on selitettävä kommuni-
min totuus. Se työ kuuluu jokaiselle kommunistille pyhäksi velvo-

lisuutena. Mutta lahtarikätyrit ja provoseeraajat on viipymättä paljastettava ja saatettava v.k. oikeuden työyhiin kouriin. 31/8 uhrit huutavat meitä eläviä koston, työhön ja taisteluun.

L a k k o l i i k k e e t .

Reposaaren ja Porin lakot jatkuvat muuttumattomina. Reposaarella sujuvat työt uudella lastausväellä hyvin ja on työmiehiä riittävä määrä. Reposaarella on 14 höyry- ja 6 purjelaiivaa lastaamassa puutavaraa ulkomaille. Lakkolaisia on Reposaarella palannut töihin 4 työnjohtajaa Reposaaren Höyrysaha O/Y:lle. Muuallakin sujuvat työt kohtalaisesti.

Tampereella oli 13/9 O/Y. Moottoritoimiston liikkeen johtajan ja työläisten välillä neuvottelu sen johdosta, että liikkeessä on vaadittu tehtäväksi erinäisiä sähkömekaanisia töitä, jotka sähkötyömiesten puolelta ovat julistetut lakkotilaan. Kun isännistön taholta ei suostuttu antamaan takeita siitä, ettei lakonalaisiin töihin ketään pakotettaisi, lopettivat työläiset, luvultaan noin 50 miestä, samana päivänä työnsä.

Jyväskylän metallimiehet ovat päättäneet ryhtyä vaatimaan palkkojensa korottamista. Asiaa perille ajamaan on valittu toimikunta, joka ryhtyy liittotoimikunnan kanssa neuvotteluihin asiasta.

15/9 Kotkan satamatyöläiset, luvultaan ainakin pari sataa, ^{päättivät} ryhtyä lakkoon, ellei heidän palkkojansa koroteta 100 prosentilla. Asia ei ole kuluneen viikon aikana kehittynyt sen pitemmälle. Näyttää kuitenkin siltä, että lakko ei tule onnistumaan, semminkin kun satamatyöläiset itse eivät ole yksimielisiä vaatimuksissaan.

Viipurissa ryhtyivät O/Y Takomon 13/9 lakkoon, vaatien palkkojen korottamista.

Vaskilahden satamatyöntekijäin lakko on 13/9 päättynyt.

Niinikään on, 16/9, päättynyt Onkilahden konepajalla vallinnut lakko.

Vaasan vaatetustyöntekijät ryhtyivät lakkoon 15/9, mutta ovat tähän mennessä jo melkein kaikki liikkeet päässeet sovintoon työläistensä kanssa ja on luultavaa, että lakko päättyy lähipäivinä.

liian suurena. Mutta lahtärikäsitys ja provoseraajat on viipymättä
paljastettava ja saatettava v. k. oikeuden työhön kouriin.
31/8 uhrin luuttavat meitä eläviä koostoon, työhön ja taisteluun.

L a k k o l i i k k e e t .

Reposareen ja Porin lakot jatkuvat muuttumattomina. Repo-
sareilla sujuvat työt uudella laatusavellia hyvin ja on työmie-
hiä riittävä määrä. Reposareilla on 14 höyry- ja 6 purjelaiva las-
taamassa purjelaiva-alikomalle. Lakokaisia on Reposareilla palan-
nut töihin 4 työnjohtajaa Reposareen Höyryasema OY:lle. Muualsakin
sujuvat työt kohtalaisesti.
Tampereella oli 13/9 OY Moottoritoimiston liikkeen johtajan
ja työläisten välillä neuvottelut sen johdosta, että liikkeessä
on vääritteleväksi erinäisiä sähkömekaanisia töitä, jotka sään-
kötöimistösten puolelta ovat julistettu lakkoiltaan. Kun isännistön
taholta ei suostuttu antamaan taksia aitte, ettei lakokaisiin
töihin ketään pakotettaisi, lopettivat työläiset, luultaan noin
50 miestä, samana päivänä työnään.
Jyväskylän metallimiehet ovat päättäneet ryhtyä vaatimaan paik-
kojensa korottamista. Asiaa perille ajamaan on valittu toimikunta,
joka ryhtyy liittotoimikunnan kanssa neuvotteluihin asiasta.
15/9 Kokon satamatyöläiset, luultaan ainakin pari sataa, ryhtyivät
lakoon, ellei heidän palkkojansa koroteta 100 prosentilla. Asia ei
ole kuluneen viikon aikana kehittynyt sen pitemmälle. Käytössä kui-
tenkin aitte, että lakko ei tule onnistumaan, seeminikin kun sata-
matyöläiset itse eivät ole yksimielisiä vaatimuksissaan.
Viihturissa ryhtyivät OY Takomon 13/9 lakoon, vastien paik-
kojen korottamista.
Vaasikilaiden satamatyöntekijöiden lakko on 13/9 päättynyt.
Näinikään on 15/9, päättynyt Onkilaisten konepajalla vallinnut
lakko.
Vaasan vastustustyöntekijät ryhtyivät lakoon 15/9, mutta ovat
tähän mennessä jo melkein kaikki liikkeet päässeet sovintoon työ-
läisten kanssa ja on luultavaa, että lakko päättyy lähiväpä.

Kuopiossa on lakko Gustafsson & Marjasen liikkeessä päättynyt, 17/9 allekirjoitettiin sopimus palkkaustariffiksi, joka on sama kuin kunnallisella sähkölaitoksella aikaansaatu sopimus.

Edellisessä tilannekatsauksissa mainitun Turussa, Kupitään Saviteollisuus O/Y:n työmaalla poliittisista syistä puhjenneen lakon yhteydessä pidätetyt henkilöt on nyttemmin, kuulustelujen päätyttyä, laskettu vapaalle jalalle. Ne jyrkät toimenpiteet, joihin poliisi tässä asiassa ryhtyi, näyttävät vaikuttaneen varsin terveellisesti yleisen työrauhan säilymiseen nähden, ainakinmitä Turun kaupunkiin ja sen ympäristöön tulee, jota todistaa muun muassa sekin, että kummallakin kysymyksessä olevista työmaista, siitä huolimatta että ne henkilöt, jotka olivat tämän työselkkauksen aiheena, edelleenkin ovat työssä, muut työläiset ovat ilmoittaneet haluavansa tulla takaisin työhön, ja ovat työnantajat suostuneetkin muitten takaisin ottamiseen paitsi niiden yhdeksän, jotka kuulustelua varten olivat pidätettyinä selkkausten alkuunpanijoina. Aikaisemmin olivat muutamat työnantajat työläistensä vaatimuksista eroittaneet työläisille epämieluisat työntekijät, mutta järjestysvallan jyrkästä vaatimuksesta ovat näin erotetut otetut takaisin työhön ilman että tämä mitenkään on häirinnyt työrauhaa näillä työmailla, mikä varmasti olisi tapahtunut jos tämä rettelöiminen olisi saanut jatkua.

T u k h o l m a s s a o l e s k e l e v a t s u o m a l a i s e t
k o m m u n i s t i t .

Tukholmassa oleskelee nykyään m.m. suomalainen punakapinallinen Lauri Hyvärinen. V. 1918 kapinan aikana Hyvärinen toimi S.K.V:n Oikeusasiamin valtuutetun Lauri Letonmäen sihteerinä; otti sitäpaitsi osaa ryöstöihin, vangitsemisiin y.m. Niinpä hän otti osaa Helsingin Copperakellarin ryöstöön ja vangitsi m.m. nykyisen Sotaministerin Jalanderin.

Toisten punakapinallisten kanssa pakeni hän sitten

† i † a i n u m m o x

Neuvosto-Venäjälle ja astui englantilaisten Arkangelin joukkojen palvelukseen. Täältä hänet kuljetettiin Englantiin, mistä hänet sitten englantilaiseen joukko-osastoon kuuluvana lähetettiin Ranskan rintamalle, jossa hän otti osaa taisteluihin syksyllä v. 1918.

Vapauduttuaan englantilaisesta sotapalveluksesta matkusti Hyvärinen Ruotsiin. Ruotsissa oleskelunsa aikana hän v. 1919 kävi Köpenhaminassa, jossa hänet vangittiin ja aiottiin lähettää Suomeen. Jollakin tavalla onnistui hänen kuitenkin päästä takaisin Ruotsiin, missä hän „Lars Hansson”in nimellä, asettui asumaan Tukholmaan. Tällä nimellä hän edelleenkin esiintyy Tukholmassa, asuen Kungsgatan 74 Svärdirin luona. Hänellä ei ole mitään tointa, joten varmuudella voidaan otaksua hänen toimivan yhdessä muiden Ruotsiin pakenneiden suomalaisten kommunistien kanssa.

V e n ä l ä i s p i i r e i s t ä :

Venäläispakolaisten politikoiva toiminta Suomessa jatkuu edelleen. Poliittisia neuvottelukokouksia pidetään tuon tuostakin ja yhteyttä ulkomailla työskentelevien venäläisten järjestöjen kanssa ylläpidetään. Niinpä Viipurissa kuluvaan syyskuun 7 päivänä oli tällainen neuvottelukokous kenraali Valdemar Stefanovitsh Skobeltsinin luona, jossa kokouksessa olivat läsnä m.m. Venäläisen Erikoisen Komitean toimituspäällikkö Viipurin, Mikkelin ja Kuopion läänestä varten Georg von Graeve - nitz, Andrejev, kenraali Seyne ja Arhipow. Ennen kokousta oli kenraali Skobeltsinilla jonkinlainen neuvottelu Englannin Viipurissa olevassa konsulaatissa. - Tämä kokous on kaikesta päätäten ollut erittäin tärkeä, sillä kenraali Skobeltsin matkusti 15/9 Pariisiin palatakseen sieltä jonkun ajan kuluttua takaisin Viipuriin. Kenraali Skobeltsinia täytyy pitää erittäin vaarallisena henkilönä; olihan hän vuoden 1918 kapinan aikana, oleskellessaan silloin Viipurissa, yhteydessä punakapinallisten kanssa, johtihan hän Muurmannilla Pohjois-Venäjän armeijan aikoina suomalaisvastaista politiikkaa ja tunnetaan-

Neuvosto-Venäjäille ja astui englantilaisten Arkangelin joukko-
jen palvelukseen. Täältä hänet kuljetettiin Englantiin, mistä
hänet sitten englantilaiseen joukko-osastoon kuuluvana lähe-
tettiin Ranskan rintamalle, jossa hän otti osaa taisteluihin
syyskuun v. 1918.
Vapauduttuaan englantilaisesta sotapalveluksesta matkusti
Hyvärinen Ruotsiin. Ruotsissa olekelunsa aikana hän v. 1919
kävi Köpenhaminassa, jossa hänet vangittiin ja siotettiin lähetettää
Suomeen. Jollakin tavalla onnistui hänen kuitenkin päästä ta-
kaisin Ruotsiin, missä hän, Lars Hanssonin nimellä, asettui a-
sumaan Tukholmaan. Tällä nimellä hän edelleenkin esiintyi Tuk-
holmassa, saaden Kungälvän 74 Särvidin luoma. Hänelle ei ole
mitään tointa, joten varmuudella voidaan ottaa hänen toimivan
yhdessä muiden Ruotsin paenneiden suomalaisten kommunistien
kanssa.

V e n ä j ä i s t i s t ä
=====

Venäjäpakkolaisten poliittioiva toiminta Suomessa jat-
kun edelleen. Poliittisia neuvottelukokouksia pidetään tuon
tuostakin ja yhteyttä ulkomaille työskentelevien venäläisten
järjestöjen kanssa ylläpidetään. Niinpä Viipurissa kuluvan syys-
kuun 7 päivänä oli tällainen neuvottelukokous kesnällä Valde-
mar Stefanovitsh Skobeltsinin luona, jossa kokouksessa olivat
Iisak m. m. Venäläisten Eriksoin Komitean toimintapäällikkö
Viipurin, Mikkelin ja Kuopion läänestä varsin Georv von Graeve -
nita, Andrejev, kesnällä Seve ja Arpiper. Ennen kokousta oli
kesnällä Skobeltsinillä jonkinlainen neuvottelu Englannin Vii-
purissa olevassa konsulaatissa. - Tämä kokous on kaikista päät-
teän ollut erittäin tärkeä, sillä kesnällä Skobeltsin matkusti
15/9 Pariisiin palatakseen sieltä jonkun ajan kuluttua takai-
sin Viipuriin. Kesnällä Skobeltsinistä lähtyvä pitkä erittään
varustuksena henkilöine; olihan hän vuoden 1918 kapinan ai-
kana, olekellessaan siellä Viipurissa, yhteydessä punaka-
nallisten kanssa, johtanut hän Murmannin Poljoia-Venäjä-
armijan aikoina suomalaivastusta poliittikka ja tunnetaan-

han hänet mitä mustimmaksi taantumukseksi.-

Samoin jatkaa venäläisten vakoilujärjestön toiminta.- Viipurin venäläispiireissä kerrotaan, että sikäläisen toimituspäällikkö Graevenitzin sijaan tulisi tulevan joulukuun alussa kreivi Lieders, joka nykyisin oleskelee Talissa lähellä Viipuria. Syy muutokseen tuntematon.

Suomesta hiljattain karkoitettu venäläinen eversti Dembovetskij (tunnettu nimellä Dick) on erinäisten tietojen mukaan perustanut Riikaan vakoilutoimiston.

K a r j a l a n K a n n a k s e l t a .
=====

Salakuljetus.

On käynyt selville, että rajapitäjien salakuljettajat ovat ostaneet viime Savonlinnan markkinoilla yli 100 hevosta, jotka aijotaan kuljettaa yli rajan. Niin sotilas - kuin siviiliviranomaisten toimesta on tähän saakka itse teossa tavattu useampia kymmeniä hevos-salakuljettajia ja nousee takavaroitujen hevosten lukumäärä yli viidenkymmenen - josta Etsivän Keskuspoliisin Terijoen Alaosaston osalle kuuluu parikymmentä - mikä lukumäärä kokonaisuudessaan lienee vain 30 % koko maarajalla yli vietyjen lukumäärästä.

Rajaseudun väestössä on huomattavissa ilmeistä levottomuutta ja pelonsekaista tunnetta lähestyvän rauhan tähden. Tämä johtunee siitä, että ei ole saatettu rajaseudun väestön tietoon, tulevatko venäläiset rauhanteon jälkeen saamaan kuten enenkin asuttaa koko Kannaksen, jossa tapauksessa he taas pääsisivät kiinni Kannaksen pitäjien jo hyvällä tolalla olevien kunnallisiin oloihin.

han hänet mitä muistimmaksi taantunnekselliseksi. -
 Samoin jatkun venäläisten ja vakolijärjestön toimien
 ta. - Viipurin venäläispiirissä kerrotaan, että aikäläisten toi-
 missa kukaan ei ole vielä Grävenheimin aijasta tullut. Tulevan joulukuun
 alussa kreivi Liebert, joka nykyisin oleskelee Talissa lähellä
 Viipuria, syv. muutokseen tuntestaan.
 Suomesta hiljasta karkoitettua venäläinen eversti
 Dembovskij (tunnettu nimellä Dick) on erinäisten tietojen
 mukaan perustanut Hiiassa vakolijärjestön.

K a r j a l a n K a n n a k s e l t a .

Salakuljetus.

On käynyt selville, että rajapiirien salakuljetta-
 jat ovat ostaneet viime Savonlinnan markkinoilla yli 100 hevos-
 ta, jotka aijoitan kuljettaa yli rajan. Niin soittaa - kuin ai-
 villiviranomaisen toimista on tähän saakka itse joossa ta-
 vattu useampia kymmeniä hevos-salakuljettajia ja jousea takavari-
 koitujen hevosten lukumäärä yli viidenkymmenen - jossa Etäisä
 van Keenapoliisin Terijoen Alasasta osalle kulun pari-
 kymmentä - mikä lukumäärä kokonaisuudessaan lienee vain 30 %
 koko maastajalla yli viisijoen lukumäärästä.

Rajaseudun väestössä on huomattavissa ilmeistä levo-
 toimutta ja pelonsekasta tunnetta lähentyvän rauhan tähden.
 Tämä johtuu siitä, että ei ole saatu rajaseudun väes-
 tön tietoon, tulevatko venäläiset rauhanteon jälkeen saamaan kuten
 ennenkin suuttua koko Kannaksen, jossa tapauksessa he taas
 pääsisivät kiinni Kannaksen piirien ja hyville toleille ole-
 vian kannallisiin oloihin.

I t ä r a j a l t a .

Bolshevikien vankeudesta karanneet puolalaiset sotilaat Josef Klimek ja Franciszek Wonezik ovat Etsivälle Keskupoliisille kertoneet havainnoistaan m.m. että he Petroskoista karatessaan olivat noin 60 virstaa Suomen rajalta huomanneet uusia, vasta valmistettuja ja vielä keskeneräisiäkin, juoksu- ja ampumahautoja, jotka kulkivat Suomen rajan suuntaan. Noin 15 askelta kaivannoista oli pystytetty piikkilanka-aita ja siitä taas noin 15 askeleen päässä teroittetuista paaluista tehty ristikkoeste. Tällaisia varustuksia huomasivat kertojat Mangan paikkakunnan seuduilla sekä sitten taas noin 18 virstan päässä Suomen rajalta Säämäjärven ja Sotjärven välillä.-

Samat henkilöt kertoivat vielä taistelutantereella Puolan rintamalla huomanneensa, että bolshevikit käyttävät uutta ruutilajia, tummansinisiä, lieriömäisiä jyväsia (rakeita), kuten poikkileikatun rihman kappaleita. - Räjähämättä jääneissä shrapnelleissa oli kaiverrettuna bolshevikien tähdenmuotoinen merkki, mikä osoittaa että he itse nykyisin valmistavat uusia ammuksia tehtaissaan.

L u o t e i s r a j a l t a .

Uumajan kaupungissa ja lähiseudulla asustaa n. 200 suomalaista kommunistia, jotka suurimmaksi osaksi ovat Suomesta paenneita valtionrikoksellisia. Valkoisilla ei ole mahdollisuutta oleskella paikkakunnalla. Näitten suomalaisten päämaja on sijoitettu n. 1 km. kaupungista Villa "Utsikten"iin, jossa vakituisesti asuu, etappia Suomeen hoitaen, eräs Antti Aro (Pietarsaaresta). Hänen apulaisinaan asuvat siellä elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen tuomittu Malakias Lehtonen ja eräs Mendelin, joka on tuomittu 10 vuodeksi kuritushuoneeseen. Varsinaista kuriiriliikettä Suomeen ei ole, sillä kirjeenvaihto tapahtuu postitse. Aron tehtävänä onkin pääasiassa hoitaa Suomesta

I t o t e r a j a l t a

Polshavikien vankueudesta karannut puolalaiset so-
tilast Joesef Klimmek ja Transaiesek Wenekik ovat Heivälle Kes-
kaspoliisille kertoneet havainnoistaan m.m. että he Petroskois-
ta karasteissaan olivat noin 60 viikkoa Suomen rajalla huomanneet
uusia, vasta valmistettuja ja vielä keskeneneräisiäkin, juoksa- ja
ampumahantuja, jotka kuikkivat Suomen rajan suuntaan. Noin 15 as-
kelta kaivannoista oli pystytetty pitkiä lankas-aita ja aita-
taas noin 15 askeleen päässä teroitettuja paimia tehty
ristikköste. Tällaisia varustuksia huomasi kertojat Man-
gan paikkakunnan seudulla sekä sitten taas noin 18 viikkoa
päässä Suomen rajalta Säämäjärven ja Sotjärven välillä.
Samat henkilöt kertoivat vielä taistelualueilla
Puolan rintamalla huomanneensa, että polshavikit käyttävät
uusia ruutiaita, tummansinisiä, liekioimaisia jyväsia (rakeita),
kuten poikkileikkauksen riiman kappaleita. - Rajatunnusjäljennys-
sä shrapneliensa oli keiverrettuna polshavikien tähdenmuo-
toinen merkki, mikä osoittaa että he itse nykyisin valmista-
vat uusia ammuksia tehtäissään.

I t o t e r a j a l t a

Uumajan kaupungissa ja lähiseudulla asustaa n. 200
suomalaista kommunistia, jotka suurimmaksi osaksi ovat Suomes-
ta paennettuja valtiotirikkoilaisia. Valikoilla ei ole mahdollis-
ta suutta oleakella paikkakunnalla. Näitten suomalaisten päämaja
on sijoitettu n. 1 km. kaupungista Villä "Ustikien" linjoissa va-
kuisesti asuu, estappia Suomen hoitajan, eräs Antti Aro (Pie-
tarasesta). Hänen apulaisinaan asuvat siellä elinkautiseen
kuritushuoneenvaltuutukseen toimittu Malakias Lehtonen ja eräs
Mendolin, joka on toimittu 10 vuodeksi kuritushuoneeseen. Veral-
nasta kirjallisuudesta Suomen ei ole, sillä kirjasto on jo ta-
pattu postitse. Aro tehtävänsä ohin päässä hoitaa Suomesta

tulevien pakolaisten vastaanottoa ja avustamista. Pakolaisia kulettavat Suomesta, Pietarsaaresta, eräs Tammelin ja tämän lanko, Pietarsaaresta kotoisin oleva Koskinen, käyden säännöllisesti pari kertaa viikossa meren yli moottorilla Uumajassa ja kulettaen samalla tavaraa. Kuljetus tapahtuu sanotun Tammelinin omistamalla moottoriveneellä ja maksu on 150-200 markkaa hengeltä. Uumajassa kerrotaan Tammelinin olevan suomalaisten tullimiesten kanssa "porukassa".-

Seittenkarin sahasaarella oleskelee niinikään suomalaisia karkureita; näistä kerrotaan erään suutari Heiskasen ja toisen valtiorikoksellisen karkulaisen Heinosen toimivan jonkinlaisina suomalaisten Venäjälle värväjinä.

V i r o s t a .

-Kommunismi.

Karkoitukset Venäjälle esillä Perustavassa Kokouksessa.

Viimeisten Tallinnan lakkojen jälkeen Virosta Neuvosto-Venäjälle karkoitettujen 61 henkilön asia on itsenäisten sosialistien vaatimuksesta otettu käsiteltäväksi Perustavassa Kokouksessa. Asia oli esillä istunnossa kul. syyskuun 7 päivänä. Pääministeri selosti pitemmässä puheessa mitenkä kommunistit toimittavat monenlaisten järjestöjensä ja tsaarirahan avulla kiihotustyötään Virossa. Näiden järjestöjen tehtävänä on m.m. tiedustella ja valmistaa maaperää sotaväen ja sen päällystön keskuudessa. Kotitarkastuksessa, joka toimeenpantiin "Töö ja Woituls"-lehden toimituksessa, todettiin, että Viron itsenäiset sosialistit työskentelevät käsi kädessä Venäjän kommunistien kanssa. Taloudellisen lakon nimellä oli aijottu järjestää valtiolinen yleislakko. Hallitus on ollut pakoitettu, valtion

tuulten pakolaisten vastaanottoa ja avustamista. Pakolais-
ia kutsuttavat Suomesta Pietarsaaresta Tammelin ja tä-
män Jarkko Pietarsaaresta Kotolaan oleva Koskinen, käyden
äännöllisesti pari kertaa viikossa meren yli moottori-
la Uumajassa ja kutsuen samalla tavaraa. Kuljetus ta-
pahtuu ainoastaan Tammelinin omistamilla moottoriveneillä
ja maksu on 150-200 markkaa hengeltä. Uumajassa kerrotaan
Tammelinin olevan suomalaisen tulimiesten kanssa "po-
ruksaa". -
Seittemkärin saharrelle oleskelee minikään suo-
malaisia karkureita; näistä kerrotaan erään suutari Hei-
kään ja toisen valtiokokouskassan karkulaisten Heino-
sen toimivan jonkinlaisina suomalaisen Venäjälle värvä-
jinä.

V i r o s t a .

-Kommunistit-

Karkoitukset Venäjälle esillä Perustavassa Kokouksessa.
Viimeisten Tallinnan lakkojen jälkeen Virossa
Neuvosto-Venäjälle karkoitettujen 61 henkilön asia on it-
senäisten sosiaalisten vastimuksista otettu käsiteltäväksi
Perustavassa Kokouksessa. Asia oli esillä istunnossa kul-
syyskuun 7 päivänä. Pääministeri selosti pitämässään puheessa
miten kommunistit toimittavat monien maiden järjestöjen
ja tasavallan avulla kihoitustyötään Virossa. Näiden jär-
jestöjen tehtävänä on m.m. tiedustella ja valmistaa ma-
perää sotaväen ja sen päällystön keskuudessa. Kotitar-
tuksessa, joka toimienpannalla "Töö ja Weitsula"-lehdessä toi-
mituksessa todettiin, että Viron itsemääntä sosiaalisit
työskentelevät käsi kädessä Viron kommunistien kanssa.
Talonhollin lakon nimellä oli aijottu järjestää valtiol-
linen yleislakko. Hallitus on ollut pakotettu valtion

pelastamiseksi ,ottamaan käytäntöön ankarat toimenpiteet.-It-senäisten johtaja Hans Kruus mainitsi puheessaan, että Virossa pannaan vielä ennen pitkää voimaan neuvosto-tasavalta.- Sisäministeri mainitsi, että karkoittamisessa on tosin tehty pahoja vikoja, mutta että nämät ovat yksityistä laatua. - Pää-töksen asiassa piti Perustavan Kokouksen tehdä kuluneella viikolla. -

Kommunistien punainen risti Tallinnassa.

Tallinnassa paljastettiin äskettäin kaupungissa toiminut kommunistien punainen risti, jonka tehtävänä oli avustaa kommunistien perheitä. Tämän kokouksissa on ollut läsnä m.m. tunnettu kommunisti Kingisepp. Kokouksien aikana on ollut käsikranaatteja pöydällä ja muuten oltu hyvin varustettuja. -

Kommunistien kirjapaino löydetty.

Tallinnassa on jo aikaisemmin löydetty 2 kommunistien kirjapainoa, mutta siitä huolimatta on ilmestynyt kiihoituskirjallisuutta, johon nähden ei ole ollut epäilystä ettei sitä painettais Virossa. "Kaitsepolitsei" oli saanut tietoonsa, että lähellä Tallinnaa, Pääskylän nummella, on pieni mökki, jossa mainittua kirjallisuutta painettiin, ja piiritti kul. syyskuun 11 p. vastaisena yönä mainitun mökin. Työt olivat siellä parillaan käynnissä. Syntyi kahakka, jossa kommunistien puolelta kaatui 1, haavoittui 1 ja vangiksi saatiin noin 10 henkilöä. Poliisin puolelta haavoittui 1. Saaliiksi saatiin painokone, 5000 kpl. tuoreita lentolehtisiä, 25 puntaa paperia y.m. -

Poliittinen varkaus Ulkoministeriössä.

Kul. syyskuun 10 p. vastaisena yönä oli murtaututtu ulkoministeriön huoneustoon ja avattu Riian konferenssista tullut kuriiriposti. Mitään tärkeämpiä papereita ei varkaan liene onnistunut saada.

pelastamiseksi, ottamaan käyttöön ankarat toimenpiteet. -14-
senäisten johtaja Hans Kruse mainitsi puheessaan, että Viros-
sa pannaan vielä ennen pitkää voimaan neuvosto-tasavalta. -
Siäministeri mainitsi, että karkoitamisessa on tosin tehty pa-
hoja vikoja, mutta että nämä ovat yksityisiä laatuja. - Pää-
töksen saajana piti Perustavan Kokouksen tehdä kunnioitta-
viikolla. -

Kommunistien puheen risti Tallinnassa.

Tallinnassa paljastettiin äskettäin kaupungissa toi-
minut kommunistien puheen risti, jonka tehtävänä oli avustaa
kommunistien perheitä. Tämän kokouksessa on ollut läsnä m.m.
tunnettu kommunisti Kingisepp. Kokouksen aikana on ollut
käsikirjastoja pöydällä ja muuten oltu hyvin varustettuja. -

Kommunistien kirjapaino löydetty.

Tallinnassa on jo aikaisemmin löydetty 3 kommu-
nistien kirjapainoa, mutta siitä huolimatta on ilmestynyt
kiihottuskirjallisuutta, johon nähden ei ole ollut epäilyksiä
että sitä painettaisi Virossa. "Kaitsepöytä" oli saanut
tietoon, että lähellä Tallinnaa, Pääskylän nummella, on pieni
mökki, jossa mainittua kirjallisuutta painettiin, ja piiritti
kul. syyskuun 11 p. vastaisena yönä mainittu mökki. Työt oli-
vat siellä parillan käynnissä. Syntyi kahakka, jossa kommu-
nistien proleta kastui 1, haavoittui 1 ja vangiksi saatiin
noin 10 henkilöä. Poliisin proleta haavoittui 1. Saaliiksi saa-
tiin painokone, 5000 kpl. tiorista lentolehtisiä, 25 puinta pa-
peria y.m. -

Poliittinen verkko Ulkoministeriössä.

Kul. syyskuun 10 p. vastaisena yönä oli murta-
nut ulkoministerin huoneiston ja avain Riian konferen-
sista tulut kurtiposti. Mitään tärkeämpiä papereita ei var-
kaan liene onnistunut saada.

P i e t a r i s t a .

Tilanne Pietarissa on äärimmäisen kurja. Kauppaa ei ole minkäänlaista, joten ruokatarpeita ei saa ostamallakaan muuten kuin sattumalta. Hinnat ovat aivan satumaiset. Polttopuiden puute on myös huutava. Saadakseensa $\frac{1}{2}$ syltä halkoja täytyy käydä kymmenessä eri paikassa saamassa luvat ja viipyy luvan saanti usein 3-4 viikkoa. Kun sitten vihdoinkin on saatu mainittu halkomäärä - usein vettyneitä koivuja - on jokaisen itsensä kannettava ne asuntoonsa ja pilkottava. Apulaista tähän taroitukseen ei ole lupa palkata. Polttopuita on laskettu olevan ainoastaan 10-15 % tarvittavasta määrästä. Aasukkaat ajattelevat kauhulla tulevaa talvea. Jokainen, kellä on tilaisuutta, koettaa pyrkiä talveksi pois Pietarista. Yleensä kaikki toivovat rauhaa Suomen kanssa, ainoastaan murto-osa kommunisteja on rauhaa vastaan. Kaikki ovat tyytymättömiä nykyiseen hallitukseen ja järjestöön. Tarttuvia tauteja on nykyään vähemmän liikkeellä kuin kesällä. Vangitsemiset kuuluvat päiväjärjestykseen. Pienimmästäkin varomattomasta puheesta heti vangitaan ja pidetään 5-6 viikkoa pidätettynä ennenkun aletaan kuuhusteluja. Mieliala on kommunistien kesken hyvin lamassa, johtuen tämä Puolan hyökkäyksestä ynnä muista vastoinkäymisistä. -

Tallinnan ja Pietarin reittejä puhdistetaan miinoista. Koetetaan saada reitti puhtaaksi tänä syksynä. T.k. 10 p. läksi Kronstadtista merelle 6 laivaa, jotka eivät vielä ole palanneet. Niiden oli määrä mennä Kaprion lahteen.

Osk. Holmström

G. Kari

P i e t a r i o s t a

Tilanne Pietarissa on äärimmäisen kurja. Kauppa ei ole minnekään, joten ruokatarpeita ei saa ostamallakaan muuten kuin esittämällä. Hinnat ovat aivan esittämättömät. Polttoöljyden puute on myös huutava. Saadakseen 1 syltä halkoja täytyy käydä kymmenessä eri paikassa saamassa luvat ja viipyy lu- van saanti usein 3-4 viikkoa. Kun sitten vihdoin on saatu mainittu halkomäärä - usein vettynyttä koivuja - on jokaisen itsen- sä kannettava ne saantonsa ja pilkottava. Apulaisista tähän tar- koitukseen ei ole lupa palkata. Polttoöljyä on laakettu olevan ainoastaan 10-15 % tarvittavasta määrästä. Aaukkaat ajattelevat kauhulla tulevaa talvea. Jokainen, kellä on tilaisuuksia, koettaa pyrkiä talveksi pois Pietarista. Yleensä kaikki toivovat rauhaa Suomen kanssa, ainoastaan nauti-on-kommunistit on rauhaa vas- taan. Kaikki ovat tyytymättömiä nykyiseen hallitukseen ja jär- jeästön. Tarjottavia tunteja on nykyään vähemmän liikkeillä kuin kesällä. Vangitsemiset kuuluvat päiväjärjestykseen. Pienimmästä- kin varomattomasta puheesta heti vangitaan ja pidetään 5-6 viikkoa pidätettyä ennenkuin aletaan kunnusteluja. Mieltä on kommunistien kesken hyvin jännä, johon tämä Puolan hyökkäyk- sestä ynnä muista vastoinäkömyksistä. -
Tallinnassa ja Pietarissa reitit ja puhdistetaan miinois- ta. Koetaan saada reitti puhtaksi tänä syksynä. T.K. 10 p. läksi Kronstadtista merelle 8 laivaa, jotka eivät vielä ole palanneet. Niiden oli määrä mennä Kaprion lahteen.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]